

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**EXIMI-//VM PLANEQVE DIVI-//NVM OPVS
INCOMPARABILIS// Theologi Dionysij, professione
Car//thusiani, in quo opere contine[n]tur// quinque
humanae uitae specu//la**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1540

De mundicia sacerdotum qui portant uasa domini Cap. VI.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55481](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55481)

De mundicia sacerdotum qui
portant uasa domini

CAP. VI

VERBUM prophetæ est: Mundamini, qui fer-
tis uasa domini. Quâto mûdiorese esse oportet *Isa. 53*
qui sunt uasa domini, qui in manibus & corpore por-
tant Christum, quibus Apostolus dicit: Glorificate &
portate Christum in corpore uestro. Sacerdotem hoc
sentire oportet quod & in Christo Iesu, non solum ut
per se humilitatem exinaniat, sed ut crucifixionẽ do-
mini representans stigmata eius portet in corpore suo
& in ara cordis, seipsum domino crucifigat. Verbum
enim Salomonis est: Sedisti ad mensam diuitis, scito
quia eadem preparare te oportet. Nam & in Leuitico
sacerdos pellem hostiæ retinet, quia ordo sacerdotis
expostulat, ut dũ in mēsa altaris hostiã imolat saluta-
rẽ, quadã cõtritionis cruce hostiæ se cõformet. Olim
paschalis agnus nõ cõdebatur, nisi cũ lactucis agresti-
bus & amaris, præcingebantur autẽ renes in quo ama-
ritudo pœnitentiæ, & continentiæ mundicia designa-
tur. In utroq; etiam poste sanguis agni ponebatur, ut
sacerdos sacramentum dominicæ passionis non so-
lum ore ad redemptionem, sed corde ad imitationem
suscipiat, quia tunc demum ei hostia proderit, si seip-
sum hostiam faciens uelit humiliter & efficaciter imi-
tari, quod agit. Verbum Apostoli est: Probet autẽ se-
ipsum homo, & sic de pane illo edat & de calice bibat *Psal. 5*
O quã felix, qui probatus inuentus est. Proba me do-
mine & tenta me, ure renes meos & cor meũ ut tanto
sacramento dignus inueniar. Terribile est enim quod

SPECVLVM

sequitur: Qui manducat meā carnem & bibit meum sanguinem indigne, iudicium sibi manducat & bibit. Domine Iesu Christe sacramentum corporis tui & sanguinis nobis quasi pignus & obsidem cælestis gratiæ dimisisti, & in eo cōstituiti nobis nō mortē sed uitā, non iudicium sed salutem. Quam perditus ergo est q̄ redemptiōne in perditionem, qui sacrificium in sacri legium, qui mysterium in partridium, qui uitam cōuertit in mortē. Prohibet dominus in lege Moyfi, ne de agno paschali comedat peregrinus aduena uel im-mundus. Quanta ergo & q̄ dānabili temeritate sacer-dos indignus ministrare præsumit, q̄ ut uerbo Apost. utar, tā filiū dei conculcat, & sanguinē testamēti pol-lutum ducit, in quo sanctificati sumus, & spiritui gra-tiæ cōtumeliam facit. Sacerdotibus dicitur per pphe-tā. Vos sancti dñi uocabimini, ministri dei dicitur uo-bis. Et subiūgit: Oēs q̄ uiderint eos cognoscēt illos, q̄ isti sunt semen cui benedixit dominus. Video autem hodie, q̄d & scens dico, innumeros illiteratos, aut poti-us idiotas, & nihilominus carnaliter conuersantes u-surpare tanti officij gradum, ita quod sacramenti di-gnitas ex indigna numerositate uilescit. Et euenit, quod Osee propheta conquirendo deplorat & dicit: Multiplicauit populus altaria ad peccandū, factæ sunt eis aræ in delictum. Ideo raro sacrificat Carthusiensis ordo. Sicut enim solet generari ex assiduitate cōtem-ptus: sic accenditur ex ipsa raritate deuotio. Sane non habent potestatem edere de cælesti altari, qui taberna-culo carnis deseruiant. Illis enim qui carnalibus desi-derijs insumūt, calix dñi uertit in fel draconis, angelo-rum panis aufertur, & eis manna cæleste putrescit, plu-itq̄ sup eos dñs sicut puluerē carnes. Notādū aut̄ q̄ cō-dē sole carnes indurāt & māna liq̄scit, q̄a. iuxta diuer-sorum

Rarius sacri-ficant Car-thusiani.

forum exigentiam meritorum quosdam deus in sua malicia obdurare permittit, alios ad salubres lachrymas pia deuotione resoluit. Cumq; ille quasi languente & fastidiente stomacho tanquam surfur & cortice sacramenti recipit, anima istius ex caelesti adipe, ex diuini tritici medulla pinguescit. Spiritus illius est sicut mons gelboæ, super quæ nec ros nec pluuia cadit. Isti uero quasi hereditati suæ deus pluuiam uoluntariam segregauit. Ex inordinata & indisciplinata multitudine sacerdotum hodie datur ostentui nostre redemptionis uenerabile sacramentum. Nam qui debuerant esse uicarij Apostolorum & filij Petri, facti sunt socij Iude & præambuli Antichristi. Verbum quippe Grego, est. Qui corpus Christi indigne conficit Christum tradit, ut Christus dum traditur dicat. Ecce manus tradentis me mecum est in mensa. August. super illum uersiculum: Dederunt in escam meam fel. Grauius, inquit, peccant offerentes indigne Christum regnantem in celis, quam qui eum crucifixerunt ambulantes in terris. Et idem: Magis peccant qui tradunt Christum peccatoribus membris, quam qui tradunt eum crucifixo Iudæis. Et adaptat sacerdotibus prauis illud lamentabile uerbum Christi: Dederunt in escam meam fel, & in siti mea potauerunt me aceto. Dominus equidem salutem nostram sitit et esurit, & ideo damnabiliter peccat, qui ad corpus eius cum felle prauæ conscientie, & cum aceto iniquitatis accedit. Verbum beati Hieronymi est: Perfidus Iudeus, perfidus Christianus ille de latere, ille de calice sanguinem Christi fundit. Porro Ioseph corpus domini pijs manibus baiulauit. Iste uero pollutis manibus, & quibus pauloante scortipudenda tractauit, salutem hoim tangit, & recipit ore q pauloate basia meretrici ipserat. Ille q fuerat Christi membrum tollit Christi membrum, dicit apost. & facit membrum meretricis. Qui enim adhæret meretrici, unum

Psal. 68

August.

1 Cor. 6

N V cor

S P E C V L V M

corpus unumque membrum efficitur cum ea. In hoc
 membro abominabiliter ponitur & detestabiliter cor-
 pus Christi. Repositum fuit illud preciosum corpus
 in syndone munda & in monumento nouo, iste autem
 in ore adhuc potu hesterno foetente, & in sentina uen-
 tris adhuc præcedente crapula æstuante demergit eū,
 quem angeli uidere concupiscunt, quem prospicien-
 do delectationes æternas accipiunt. Nonne potius An-
 tichristianus quam Christianus iudicandus est, qui
 quantum in se est, Christum iam factum impassibile.
 ita tractat indigne, ita probris afficit, ita crudeliter in-
 terimit, & sepelit inhoneste? Verum quia cælestis ani-
 maduersionis sententiam, sicut Dathan & Abyron, in
 ipsa sua sacrificij usurpatione non sentiunt, diuinū pu-
 tāt euasisse iudicium, dicentes cū uxore Manue: Si do-
 minus uoluisset nos occidere, non suscepisset sacrifici-
 um de manu nostra. Certe Maria quam Christi chari-
 tas uehementer accenderat, prohibetur dominum tā-
 gere. Ioannes etiam baptista, quo maior inter natos
 mulierum testimonio Christi non surrexit, uertici sal-
 uatoris angelicis potestatibus tremendo, manum ue-
 retur imponere, & filius prolationis æternæ manu sa-
 crilega & ore polluto sacramentum, in quo uita æter-
 na est, recipit. Ipsum sibi dānabiliter incorporare aut
 poti⁹ incarceratione p̄sumit. Prius p̄p̄nitentiā & usum lō-
 gū erat expiāda oīs iniquitas, ut inde ueniret ad cornu
 altaris, id est, ad tanti gratiam sacramēti. Lauabo, in-
 quit propheta, manus meas, id est opera: & sic circum-
 dabo altare tuum domine. Et idem: Emitte lucem tu-
 am & ueritatem tuam, ipsa me deduxerunt & addux-
 erunt in montem sanctum tuū & in tabernacula tua.
 Et sic introibo ad altare tuum domine. Lauandi enim
 sunt interiores affectus. Nam in Leuitico antequā of-
 fera

feratur hostia, diligenter omnia eius intestina lauan-
 tur. Apparuit dominus Moysi, apparuit & Iosue præ-
 cipiens utriq; ut calciamenta soluerent de pedibus su-
 is. Calciamenta quippe fiunt de pellibus mortuorum
 animalium. Terribilis uero locus est, in quo deo patri
 eius unigenitus. Ideo quisquis accedit ad tantæ sancti-
 ficationis ministerium, necesse habet prius deponere
 immunditias operum mortuorum. Res difficilis &
 ardua est ministrare in sacerdotio, animas regere. Et
 iuxta uerbum Salomonis mittere se in turbam popu-
 li, & alligare sibi peccata duplicia. Verbum enim do-
 mini est: Sacerdos inuus qui unctus est, si deliquerit, de-
 linquere faciet populum meum. Super quem locum
 beatus Gregorius dicit: Scire debent sacerdotes, quod **Gregor.**
 si peruersa perpetrant, tot mortibus digni sunt, quot
 ad subditos suæ perditionis exempla trāsmittunt. Et
 quis nouit opera sua? Quis scit an amore aut odio di- **Hier. 176**
 gnus sit? Delicta quis intelligit? Prauum est cor homi-
 nis & inscrutabile, abyssus profunda & inexplorabilis
 est conscientia peccatoris. Nam ut de cæteris taceam,
 si discussero & scopauero spiritum meū, si lauero me
 nitro, & multiplicauero mihi herbam Borith, sordi-
 bus intingit dominus. Sic à mortuo perit lauatio. Sic
 lauo laterem, & dum plus sordes excutio, plures excelsus
 inueniens, quos nondum plene sicut debui planxi,
 mihi ex ipsa criminum recordatione sordesco. Ideo
 tanti sacramenti maiestate deterritus insufficientiam
 sanctitatis, quam ille gradus exigit, meticolosus al-
 lego. Certe Moyses iam electus in ducem populi &
 ad Pharaonem mittendus. Hieremias etiam uocatus
 à domino ut populum rebellem erudiat, humiliter se
 excusat. Nec dubium est quin tantum præmineat sa-
 cerdotalis dignitas officio ueterum, quantum res spei
 subst

SPECVLVM

substantia umbræ, quantum pro missionibus exhibitio ueritatis. Isaias uero, qui domino querenti quem mitteret ministerio prædicationis, se offerens prius calculo purgatur altaris. Nemo enim aptus est mysteriis spiritualibus, donec sancti spiritus ardore purgetur.

Ob reuerendam mysterij huius eminentiam, beatus **Sanct. Mar-** Marcus, cuius cor & linguam dominus sancti spiritus **cus** itemque igne purgauerat, quasi tamen adhuc imperfectum suus, Amonius uim sentiens pollicem sibi abscidit, ne ad sacerdotium sacerdotij cogereretur. Legimus, quod cum beatus Amonius ad nus detrecta regimen populi traheretur inuitus, aurem sinistram **tuit.**

ferro sibi radicitus secuit dicens: Lex diuina neminem præcisa aure perimitte fieri sacerdotem. Reuersi sunt ergo clerus & populi ad Timotheum tunc temporis patriarcham, qui Amonium non solum si auribus mutilatus, sed etsi naribus truncatus esset, propter sanctitatem ipsius censuit promouendum. Reuertentibus illis & iterum trahentibus uirum dei atque cogentibus, linguam inquit meam propter quam uobis placeo, si me ulterius cogitis, proprijs dentibus amputabo, & sic tandem sibi relictus est. Adhuc Paulus Eremita, Antonius, Appolloni⁹, Mustius, Hilarion, Paunatius, uterque Macharius & Arsenius, beatus etiam Benedictus, ceterique uiri nominatissimæ religionis, quorum memoria in beati dictione est nunquam ad sacerdotij autgerunt, insimam tamen simplicitate saluari sunt. Sicut enim beatus Odilo duaciensis abbas in exhortationibus suis scribit, istorum singuli una hora diei passionis dominicæ, nostræque redemptionis beneficia, quasi in fasciculum memoriae deuote & fideliter colligebant, & sic in timore & humilitate hic ad fruendum suauiter, firmiter in sua conscientia recondentes, corpus domini spiritualiter manducabant. Sic dominus præcepit apostolis dicens: Hoc facite in meam commemorationem, adiungit abbas. Si

etit, inquit, sacramentum quandoq; indignus, sic reus
 sacramenti non recipit, nisi dignus. Voce humana ex-
 plicari non potest, cum quanta deuotione confici, cū
 quanta cautela dispensari, cum quanta reuerentia su-
 scipi debeat corpus Christi. Conficere uereor, quod af-
 fecto suscipere. Nam cum utrobique pura conscientia
 exigatur, tamen uita perfectior & conuersatione emi-
 nentior propter uarias illius ordinis circumstantias a
 sacerdote requiritur. Utinam modernorum sacerdo-
 tum sanctitas tāta esset, ut omni laude uirtutis exem-
 plo nobis desiderabilem appetitum sacerdotalis gra-
 dus immitteret. Item exemplum sancti Bernardi in u-
 ta sancti Malachiae. Cum sanctus Malachias archie-
 piscopus sacram offerret hostiam & appropinquasset
 ei diaconus, intuitus eum sacerdos ingemuit, eo quod
 sensisset penes illum latere quod non conueniret. Per
 hōto sacrificio secrete percunctatus de cōscientia sua,
 confessus est illud sibi per somnium nocte illa. Cui
 iniungens penitentiam, non debueras, inquit, hodie
 ministrasse, sed uerecunde te subtrahere, & tantis de-
 ferre mysterijs, ut hac humilitate purgatus dignius ex
 inde ministrares. Item refert Heraclidus in libro qui
 dicitur paradysus, dicens ad Alexandrum Machariū:
 Ego ueniens repperi presbyterū ante fores eius qui ue-
 nerat ut curaretur. Habebat enim caput carino exe-
 sum, ut etiam eius uertices nudarentur, & nec dum a
 sancto Machario susceptus fuerat aut uisus. Qui mihi
 pro illo roganti ut ei miseretur, respondit. Nō est di-
 gnus iste curari. Hanc enim pœnam diuinitus accepit,
 quia fornicatione pollutus mysteria domini uiolare
 consueuit. Persuade autem ut in perpetuum se suspen-
 dat sancti sacrificij immolatione, & sic deo adiuuante
 poterit curationem recipere. Quod & factum est.

Finis Lib. III.

Malachi
episco.